

Sásanské informačné novinky

...informácie o živote a dianí v obci Sása

Materská škola v Sásae. Foto: Peter Nemeč (2015)

Slovo na úvod

Vážení spoluobčania, drahí priatelia!

Na brány azda každej školy nedávno neúprosne zaklopal nový školský rok. Verím, že všetky deti načerpali počas dvoch bezstarostných mesiacov plných oddychu a zážitkov nové sily, aby sa mohli venovať tomu, čo ich v škôlke či škole každoročne čaká – získaniu nových vedomostí a zručností, ale tiež aj poznávaniu hodnotových pravidiel a zásad, ktorými by sa mali počas celého svojho života riadiť.

Už si presne nepamätám, ako prebehol prvý deň v škôlke u mňa, sú tomu však už roky, čo som si domov priniesol svoje prvé vysvedčenie zo základnej školy. Keďže bola moja práca hodnotená kladne, bol som naň nesmierne hrdý. Až neskôr som začal chápať, že to v živote vlastne nie je to najpodstatnejšie. Podstatné je zariadenie, chuť niečo dokázať a najmä mať cieľ a ísť si za ním. Dobré výsledky sa potom dostavia určite. Žiaci však svojimi úspechmi nereprezentujú len seba, ale aj svoju obec, preto ďakujem všetkým tým, ktorí našu materskú školu v Sásae vždy akokoľvek podporovali a zároveň si veľmi prajem, aby ani v budúcnosti nezabudli, že materská škola je významné miesto v živote každého malého človečička, keďže práve v ňom sa pre mnohých z nich odohráva prvé významné dobrodružstvo poznania.

Na záver chcem všetkým škôlkárom a školákom popriať úspešný školský rok bohatý na získanie vedomostí, zážitkov a priateľstiev a učiteľom prajem najmä veľa síl, odhodlania a lásky.

S úctou

JUDr. Peter NEMEC

zástupca starostky obce,
predseda redakčnej rady

... s riaditeľkou Materskej školy v Sásae Mgr. Renátou Sliackou

Jej úsmev je povestný. Dobrá nálada, milota a ľudskosť, ktorými ovplyvuje, rozohrejú a potešia nejedno srdce. Spôsob, akým sa prihovára najmenším, je učebnicovým príkladom správania sa pedagóga k zraniteľnému detskému stvoreniu. Už 22 rokov zastáva funkciu riaditeľky Materskej školy v Sásae. Pani Mgr. Renáta SLIACKA.

Nedávno sa začal nový školský rok. S akými pocitmi ste do neho vstúpili?

Moje pocity pred vstupom do nového školského roku boli skvelé a sprevádzané radosťou z toho, že sa nám podarilo spríjemniť a skultúrniť prostredie interiéru aj areálu materskej školy. Najviac som sa však tešila z toho, že materská škola ožila opäť detským dňom, radosťou a rozžiarenými očkami našich najmenších.

Čo máte v tomto školskom roku prichystané pre škôlkárov?

Dňa 2. septembra 2015 sme otvorili „Bránu sveta hrania, spevu, tanca, poznávania“ Materskej školy v Sásae, s ponukou zaujímavých a prítlačivých aktivít pre naše deti. Je toho neúrekom, čo máme pripravené. Spomeniem napríklad krúžok anglického jazyka pod názvom „Poznávame cudzí jazyk“, tanečný krúžok „Tancuj, tancuj vykrúcaj“, ale i spev, výtvarné a pracovné činnosti, so zapojením sa do výtvarných súťaží s celoslovenskou pôsobnosťou, prácu s didaktickou technikou /počítač, interaktívna tabuľa, digitálna hračka Bee-Bot/. Poskytneme im veľa - veľa priestoru pre činnosť, ktorá im je najbližšia. Sú to hry a hrové činnosti, pobyt vonku, vychádzky do blízkeho okolia materskej školy a do prírody. Určite nezabudneme ani na rozprávky, ktoré im budeme čítať pred popoludňajším oddychom na postieľkach. Naša materská škola je však otvorená aj pre rodičov, starých rodičov a širokú verejnosť. Spolu zaiste pripravíme pre deti podujatia, ktoré budú zaujímavé a určite sa budú všetkým páčiť. Už v mesiaci október pozývame do materskej školy našich starých rodičov. Stretnutie bude určite krásne, nezabudnuteľné a veľmi dojemné.

Kolko detí v súčasnosti navštevuje našu materskú školu? Je počet detí stúpajúci alebo klesajúci?

V školskom roku 2015/2016 máme 36 zapísaných detí. Sú to deti od troch do šiestich rokov. Vzhľadom k tomu, že kapacitne bol na to priestor, prijali sme aj deti mladšie ako tri roky. Deti sú zaradené do dvoch tried. Prijaté boli na základe žiadosti rodičov a všetky deti z našej obce sú umiestnené v našej škôlke. O služby našej materskej školy však majú záujem aj rodičia z okolitých dedín, ktorým bolo tiež vyhovené. V Materskej škole v Sásae máme deti zo Bzovskej Lehôtky, z Pliešoviec, Zaježovej či Babinej. Týmto sa chcem poďakovať rodičom za dôveru, ktorú nám prejavili a vyjadrujem presvedčenie, že s našimi službami budú spokojní. Počet detí, ktoré umiestňujeme rok čo rok v našej škole je stabilný, no vzhľadom k tomu, že aj v súčasnosti požiadavky o umiestnenie detí pribúdajú, zaznamenávam ich stúpajúci trend.

Sú deti iné ako v minulosti? Ak áno - v čom?

Ako v minulosti, tak aj dnes, sú v mojich očiach deti vzácnym, ba priam tým najvzácnejším darom. Sú krásne a milé vždy. Ako v minulosti, tak aj dnes. Aj keď sa smejú, či plačú, keď sa radujú, alebo sú zamračené... Ako v minulosti, aj dnes obľubujú hry, rozprávky, pohyb... Iná je však doba, v ktorej žijú. Tá ich v niečom mení. Dnešné deti žijú vo svete počítačových hier, mobilov, tabletov, didaktických technológií, ktoré im poskytujú množstvo rôznych podnetov, informácií. Určite sú smelšie, majú veľa poznatkov z rôznych oblastí. Od nás, dospelých, záleží, aby sa ich poznanie uberalo správnym smerom a aby sme popri vzdelávaní nezabúdali na výchovu, ktorá je práve u detí

predškolského veku veľmi dôležitá. Ved' práve obdobie predškolského veku je obdobím, v ktorom sa formuje osobnosť človeka a podávajú sa jeho základy.

Koľko máte v súčasnosti zamestnancov v materskej škole?

V materskej škole pracujú s deťmi pedagogickí zamestnanci - štyri učiteľky spĺňajúce kvalifikačné predpoklady pre prácu s deťmi predškolského veku.

Nepedagogickí zamestnanci sú pani vedúca školskej jedálne a pani kuchárka, ktoré zabezpečujú stravu nielen pre deti a zamestnancov materskej školy, ale aj pre cudzích strávníkov z obce Sása. O čistotu a hygienu prostredia sa stará pani upratovačka.

V auguste 2015 prebehla čiastočná rekonštrukcia materskej školy. Čo ho sa týkala a ako hodnotíte zrealizované zmeny?

V spolupráci s Obcou Sása a rodičmi zapísaných detí prebehli v mesiaci august 2015 rekonštrukčné práce v interiéri a exteriéri materskej školy. V jej interiéri bola uskutočnená rekonštrukcia šatne detí výmenou podlahovej krytiny a zakúpením nového radiátora. Odstránili sa taktiež sklenené dvere a drevený obklad stien v šatni, vymaľovali sa priestory šatne a zakúpili sa nové skrinky, ktoré spĺňajú hygienické, bezpečnostné a estetické požiadavky. Rovnako bola vykonaná oprava a výmena vodovodných batérií v detských umyvárňach a v školskej kuchyni, oprava splachovacích nádrží detských WC, pričom sa tiež zabudovalo nové umývadlo pre potreby prípravy stravy v priestoroch školského stravovania. Zmeny a dotkli aj exteriér škôlky. Z estetických dôvodov a z dôvodu uchovania dlhšej životnosti bola zabezpečená nátermi povrchová úprava drevených konštrukcií altánku, drevených častí minihriska, drevenej konštrukcie pieskoviska a lavičiek a tiež boli zrealizované nátery železných konštrukcií hojdačiek, preliezok či oprava hojdačiek novými sedačkami a operadlami. Takáto estetická a veľmi zaujímavá úprava prebehla v rámci celého areálu škôlky, pričom bola obohatená aj o rôzne rekvizity a doplnky. Zaujímavosťou je chodník pre

Práce na skrášľovaní exteriéru materskej školy realizovala Rastislava Linderová. Foto: Renáta Sliacka (2015)

bosé nôžky či aranžované kvetiny na ľudový motív. Pri tejto príležitosti vyjadrujem poďakovanie Mgr. Ivete Hladkej, starostke obce Sása, a tiež poslancom obecného zastupiteľstva za odsúhlasené a poskytnuté financie na zabezpečenie rekonštrukcie šatne. Rovnako sa chcem poďakovať pánovi Ing.

Luptákovi za obloženie podlahovej krytiny, tiež Daške a Kamilke Mekanovým za vymaľovanie priestorov šatne a drevených konštrukcií pieskoviska a altánku a pani Ing. Linderovej, CSc., za estetickú a netradičnú úpravu celého areálu materskej školy, ktorú uskutočňovala s pracovníkmi verejnoprospešných prác, ktorým tiež týmto vyjadrujem poďakovanie. Rovnako sa chcem poďakovať Petrovi Brodnianskemu, ktorý spolu s pánom Kmeťom a Jakubíkom odstraňovali drevené obloženie stien v šatni detí. Moje poďakovanie tiež nemôže obísť stolára Jána Bosáka, ktorý zrealizoval opravu drevených konštrukcií pieskoviska a hojdačiek. Tiež ďakujem pani Luptákovej, ostatným členkám výboru rodičovského združenia a tiež mojím pedagogickým kolegom za aktívnu pomoc pri zabezpečovaní celkového rozvrhnutia a objednávaní skriniek a samozrejme rodičom a priateľom našej školy za poskytnuté financie 2% ZD z príjmu fyzických a právnických osôb na zakúpenie nových skriniek do šatne detí.

Realizované zmeny hodnotím pozitívne, keďže sa rozhodne skultúrnilo vnútorné i vonkajšie prostredie škôlky, v ktorom naši najmenší prežívajú svoje detstvo.

Nové skrinky v škôlke si najmenší istotne obľúbili. Foto: Renáta Sliacka (2015)

Aké máte plány v oblasti výchovy detí, ale aj materiálno-technického zabezpečenia materskej školy do budúcnosti?

V oblasti výchovy máme za cieľ vytvoriť stimulačné prostredie školy s podmienkami pre experimentovanie, kontinuitu hier a činností, priestor pre individuálny rozvoj dieťaťa, vzájomné priateľské vzťahy, osvojenie si etických hodnôt a princípov s vyváženou, pokojnou, psychosociálnou klímou, odzrkadľujúcou sa na reakciách detí, ich tvorivosti, systematickosti a záujmu. Rovnako by sme chceli vrátiť deťom múdrosť ľudových rozprávok, rozvíjať vlastnú tvorivosť, fantáziu a kreativitu. Tiež chceme pestovať už od útleho detstva vzťah k ľudovej duchovnej kultúre, slovesnému aj hudobnému folklóru, učiť deti vážiť si prírodu tak, ako si ju vážili naši starí rodičia, všímať si jej vplyv na život človeka. Naším cieľom je rovnako utvárať pozitívne postoje k ochrane života, svojho zdravia a zdravia iných, rozvíjať návyky k zdravému životnému štýlu. Výchovu a vzdelávanie chceme orientovať smerom k tomu, aby sme v deťoch utvárali základy spojené s citlivosťou pre zodpovednosť v konaní voči sebe, ľuďom, životnému prostrediu, aby z nich vyrastali a stali sa ľudia múdri, tvoriví, šťastní, s trvalými morálnymi hodnotami. V oblasti materiálno-technického zabezpečenia, by sme v spolupráci s obcou mali riešiť v nasledujúcom období najmä zateplenie budovy materskej školy, rekonštrukciu druhej detskej umyvárne zabezpečiť výmenu podlahovej krytiny v triedach, riaditeľni a kuchynských priestoroch školskej jedálne, riešiť izoláciu pivničných priestorov, aby boli použiteľné ako skladovacie priestory a v neposlednom rade by sme radi zrealizovali opravu pletivového oplatenia okolo celého areálu školy. Plány, ktoré sú pred nami, sú dôležité a pomerne náročné. Verím však, že spoločným úsilím všetkých, ktorým záleží na vytváraní dobrých podmienok, pre našich najmenších, sa ich podarí naplniť a zabezpečiť tak prostredie, v ktorom sa naše deti budú cítiť príjemne a bezpečne.

Rozprával sa **JUDr. Peter Nemec**

Dňa 3. septembra 2015 sa v Obradnej sieni Obecného úradu v Sáse uskutočnilo 5. zasadnutie Obecného zastupiteľstva (Ocz). Na úvod takmer päťhodinového rokovania privítala poslancov OcZ a hŕstku prítomných občanov Sásy starostka obce Mgr. Iveta Hladká. Po nej vystúpil zástupca starostky obce JUDr. Peter Nemeč, ktorý predložil kontrolu plnenia uznesení z minulého zasadnutia OcZ. Informoval, že po príprave, vypracovaní a podaní všetkých podkladov potrebných na realizáciu zápisu zmeny zapísaných údajov do Obchodného registra SR ohľadom Obecných lesov s.r.o. Sása boli tieto zmeny v danom verejnom registri vykonané, a teda Obecné lesy s.r.o. Sása oficiálne od 8. júla 2015 sídlia na Lesníckej ulici č. 53 v Sáse a majú zriadenú dozornú radu. Po kontrole plnenia uznesení vystúpil člen Projektovo-ekonomickej komisie Ján Benko, predseda Komisie pre kultúru, šport a mládež JUDr. Peter Nemeč a členka Komisie pre verejný poriadok a životné prostredie Ing. Rastislava Linderová, CSc., ktorí informovali o činnosti svojich komisií za uplynulé obdobie. Po ich referáte prebehla voľba nového predsedu Projektovo-ekonomickej komisie, keďže na tomto poste sa uprázdnilo miesto po doc. Ing. Jánovi Šimkovi, CSc., ktorý sa tejto funkcie vzdal. Jednomyselne bol na tento post zvolený poslanec Ján Benko. Následne vystúpila starostka obce, ktorá podala informáciu o plnení rozpočtu za I. polrok 2015. Tiež informovala o prenájme nebytového priestoru na Ulici slobody č. 275 (budova bývalého bufetu) v Sáse a uchádzačoch o tieto priestory. Poslancami bol následne jednomyselne schválený prenájom týchto priestorov pre spoločnosť FONS aqua s.r.o. Sása (p. Jaroslav Kapustík) na dobu jedného roka s ročným nájomom vo výške 1000 €. Za účelom rekonštrukcie prenajímaného objektu bola tiež poslancami odsúhlasená jeho rekonštrukcia v sume 2000€. Ďalší bod programu sa týkal správy hlavného kontrolóra Dpt. Juraja Fiľa o vykonanej následnej finančnej kontrole ohľadom nakladania s majetkom obce a tiež správy o dohodách vykonávaných mimo pracovného pomeru za rok 2014, ktoré zastupiteľstvo vzalo na vedomie. Po hlavnom kontrolórovi obce vystúpila riaditeľka Materskej školy v Sáse Mgr. Renáta Sliacka, ktorá prítomných informovala o organizačnom zabezpečení nového školského roka, čo poslanci vzala na vedomie. Následne OcZ tiež vzalo na vedomie Návrh obce Sása na financovanie kompetencií na úseku školstva a centrál voľného času na rok 2016 pre VZN. Starostka po tom referovala o žiadosti Ing. Miroslava Mozolu o nájom poľnohospodárskej pôdy vo vlastníctve obce ako aj o žiadosti Mgr. Juraja Valacha ohľadom úpravy niektorých stromov a drevín v intraviláne obce. Uvedenými žiadosťami sa následne budú zaoberať príslušné komisie na svojich nastávajúcich rokovaníach. Na záver starostka obce informovala prítomných o rôznych veciach súvisiacich so životom obce. Išlo najmä o rozpočet Spoločného obecného úradu Zvolen, v rámci ktorého sa príspevok zo strany obce Sása na jeho činnosť zvýšil z 0,28€ (2010-2015) na 0,30 € za každého obyvateľa obce na mesiac. Tiež boli poslanci oboznámení so sťažnosťou Ivany Sečkárovej na Pavla Vozára, ktorého hospodárske zvieratá vnikajú na cudzie pozemky a spôsobujú tak početné škody. Sťažnosťou sa bude následne zaoberať Komisia pre verejný poriadok a životné prostredie, ktorá nedávno už riešila obdobný podnet. Ďalej starostka oboznámila zúčastnených s vyvolaním rokovania so spol. LZ Čech s.r.o. naplánovaným na druhú polovicu mesiaca september kvôli definitívnemu rozhodnutiu uvedenej spoločnosti ohľadom začatia stavby nájomného bytového domu v Sáse. Tiež zoznámila prítomných s alternatívami vybudovania chodníka na Ulici slobody s plynulým prepojením na Tureckú ulicu ako aj s ukončovaním prác na projekte zateplenia obecného úradu. Na úplný záver odporučilo OcZ starostke obce na návrh poslanca doc. Šimka pripraviť spolu s Projektovo-ekonomickou komisiou návrh na prípravu tzv. programového rozpočtu na rok 2016. Poslanec doc. Šimko tiež navrhol zvýrazniť niektoré dopravné značky v centre obce za účelom zvýšenia bezpečnosti účastníkov cestnej premávky.

Spracoval **JUDr. Peter NEMEČ**, zástupca starostky obce

V predvečer výročia vypuknutia Slovenského národného povstania (SNP), jedného z najväčších povstaní proti fašizmu v Európe, sme si pri pomníku v miestnom parku v Sáse uctili pamiatku všetkých statočných mužov a žien, ktorí položili svoje životy za našu slobodu.

Tohto slávnostného aktu organizovaného obcou Sása, Komisiou pre kultúru, šport a mládež a ZO SZPB v Sáse sa zúčastnili niektorí zástupcovia samosprávy obce, členovia ZO SZPB a občania obce. Úvod akcie patrilo hymne Slovenskej republiky, po ktorej vystúpila Bc. Daša Makanová s dojemnou básňou Večer na Ďumbieri. Po nej prítomných privítal predseda ZO SZPB Ing. Dušan Mozola, ktorého pri mikrofóne vystriedal zástupca starostky obce Sása JUDr. Peter Nemeč so slávnostným príhovorom. V ňom zdôraznil, že Povstanie bolo najodvážnejším činom v našich novodobých dejinách, pretože nikdy predtým Slováci nedokázali z vlastných zdrojov, z vlastného rozhodnutia a vlastnými prostriedkami chopiť sa historickej možnosti a rozhodnúť o vlastnom osude. Po ňom sa prítomným prihovoril vzácny hosť - generál Jozef Zadžora, člen Klubu generálov Slovenska, ktorý vo svojom prejave pripomenul priebeh SNP v Sáse a jej okolí. V závere na základe rozhodnutia Klubu generálov, ktorý v sebe združuje generálov v aktívnej službe i vo výslužbe, udelil tri pamätne medaily, a to: **obci Sása**, v zastúpení JUDr. Petrom Nemcom, ako druhému sídlu v rámci Slovenska zlatú pamätnú medailu Jána Goliana I. stupňa za historický prínos v SNP ako aj za neustále pripomínanie si tejto významnej udalosti organizovaním rôznych spoločenských akcií; striebornú pamätnú medailu Jána Goliana II. stupňa **Mgr. Jurajovi Valachovi** za dlhoročné aktívne pôsobenie vo vedúcich pozíciách v oblasti školstva, kultúry a SZPB, ako aj za podiel pri výstavne Pomníka SNP v parku v Sáse; bronzovú medailu Jána Goliana III. stupňa **Ing. Vladimírovi Brodnianskemu**, ktorý sa ako niekdajší riaditeľ VLM SR zaslúžil o zabezpečenie a úspešné zvládnutie previerok Armády SR ako pokračovateľky odkazu SNP pri vstupe SR do NATO. V závere pietneho aktu zaspievali členovia miestnej folklórnej skupiny Sasianka pieseň *Keď sa dúha dvíha*, ktorou si zároveň pripomenuli aj prvý rok svojej existencie.

Ocenení Ing. Vladimír Brodniansky a Mgr. Juraj Valach spolu s generálom Jozefom Zadžorom, členkou MO SZPB v Sáse Lubicou Jergušovou a predsedom MO SZPB v Sáse Ing. Mozolom. Foto: Peter Brodniansky (2015)

Po oficiálnom ceremoniáli sa prítomní za svetiel lampiónov pobrali na miestny cintorín, kde si sviečkou na spoločný hrobe padlých a následným zapálením partizánskej vatry na vrchu Kaštieľ pripomenuli tieto dôležité dejinné udalosti pred 71. rokmi. Praskanie horiaceho dreva bolo sprevádzané hymnickou básňou *Kto za pravdu horí* v podaní Ing. Dušana Mozolu a piesňami v podaní Sasianky, ktorú doprevádzal na harmonike Ján Bobál a na gitare Ján Bosák. Cieľom

organizátorov bolo touto emotívnou spomienkou si opätovne pripomenúť obrovský historický význam SNP a tak následne zabezpečiť, aby sa základy našej historickej pamäti nikdy nerozpadli na prach.

JUDr. Peter NEMEC, zástupca starostky obce

KULTÚRA

Sasianka pomáhala piesňou pri varení lekváru v Dobrej Nive

Dňa 6. septembra 2015 sa v priestoroch evanjelického farského dvora v Dobrej Nive uskutočnila gastronomická akcia s príznačným názvom Varenie lekváru. Organizovala ju Obec Dobrá Niva v spolupráci s Cirkevným zborom Evanjelickej cirkvi a. v. Dobrá Niva. Prítomní si mohli pochutnať na slivkových guliach alebo pirohoch s makom či strúhankou, slivkovom koláči alebo pagáči so slivkovým lekvárom a tiež grilovanom bravčovom mäsku so slivkovou omáčkou. Je potešiteľné, že o príjemnú atmosféru sa počas celej akcie starala práve naša sásanská skupina dôchodcov Sasianka, ktorá prijala pozvanie starostu obce Ing. Martina Krúdyho a prítomným sa predstavila hneď v niekoľkých blokoch známymi i menej známymi ľudovými piesňami. Sprestrením programu bolo aj žartovné zamyslenie Anky Hybskej, ktorá si nahlas zaspomínala, ako sa počas jej mladosti varil slivkový lekvár na Zaježovej, odkiaľ pochádza.

Sasianka na podujatí Varenie lekváru 2015 v Dobrej Nive. Foto: Peter Nemeč (2015)

Vystúpenie v Dobrej Nive nie je prvým účinkovaním folklórnej skupiny mimo územia našej obce. Už aj v minulosti príležitostne vystupovala na podujatiach v blízkych obciach. Naposledy to bolo začiatkom augusta v Budči na putovnom podujatí Od vašich k našim, ktoré organizuje verejnosúkromné partnerstvo Hontiansko-dobronivské, do ktorého patrí aj obec Sása.

JUDr. Peter NEMEC

CIRKEV

Ľudia d'akovali za úrodu

Rímskokatolícki veriaci aj tento rok usporiadali v Sáse verejné podujatie, ktorým d'akovali Bohu za úrodu. Tento rok to pripadlo na nedeľu 30. augusta 2015.

Príprava na túto akciu nazvanú ľudovo aj „dožinky“ si vyžiadala dlhodobé prípravy. Muži sa postarali o úpravu okolia Rímskokatolíckeho kostola sv. Kataríny Alexandrijskej v Sáse, ženy uvili veniec z obilia a spolu s mládežou vyzdobili interiér tejto našej dominanty. Za krásneho slnečného počasia sa účastníci stretli o 9:30 pred obecným úradom v Sáse, kde začali úvodné obrady, pri ktorých sa spoločne vyjadrovala vďaka za úrodu. Týmto d'akovným obradom prítomných po celý čas sprevádzali ženy z rímskokatolíckeho spevokolu, ktoré zaspievali známe i menej známe náboženské piesne. Netradične si ľudia vypočuli homíliu práve pri obecnom úrade, v ktorej rímskokatolícky kňaz Adam Cyríl Gierasimczuk pripomenul krásy našej krajiny a prírody.

Po úvodných obradach a kázni sa účastníci tejto akcie spoločne v procesii presunuli z Námestia SNP na svätú omšu do rímskokatolíckeho kostola. V procesii išiel kňaz s miništrantmi a ľudia v sásanských krojoch, ktorí niesli veniec, nosidlá s darmi a košíky s pestrou úrodou.

Po príchode do kostola prítomní všetky prinesené dary položili pred oltár a tak symbolicky vyjadrili vďaka Bohu za všetky nazbierané plody. Po svätej omši už farníkov čakalo pred kostolom malé občerstvenie, pri ktorých sa viedli rozmanité rozhovory.

Bc. Alžbeta KUČEROVÁ a VERONIKA CÚTOVÁ

OZNAM

Obec Sása a Komisia pre kultúru, šport a mládež pri OcZ Sása
organizuje v mesiaci október 2015
poznávací autobusový zájazd
s názvom „Po stopách národovcov“.

v rámci ktorého sa plánuje navštíviť mesto Modra a obec Košariská spolu s mohylou na Bradle.

Všetci záujemcovia sa môžu prihlásiť na Obecnom úrade v Sáse do 30. septembra 2015.

Presný termín ako aj program zájazdu bude včas oznámený

POZVÁNKA

Obec Sása a Komisia pre kultúru, šport a mládež pri OcZ Sása

Vás srdečne pozývajú na

spomienkové podujatie pri príležitosti 200. výročia narodenia Ludovíta Štúra,
ktoré sa uskutoční

dňa 25. októbra 2015 o 19.00 hod. v Obradnej sieni Obecného úradu v Sáse.

Presný program podujatia bude oznámený v priebehu mesiaca október.

V Sáse máme minimliekareň

Mnohí z vás už stihli zaregistrovať, že nejaký ten týždeň v našej obci funguje minimliekareň nachádzajúca sa v budove sídla bývalého sásanského poľnohospodárskeho družstva pri evanjelickom kostole. Niektorí však o tejto skutočnosti stále nevedia, preto sme sa rozhodli osloviť jej majiteľa Stanislava SELECKÉHO s požiadavkou, aby nám o svojej mliekarni porozprával. Zaujímali nás dôvody, pre ktoré sa rozhodol podnikat' v tejto oblasti, prečo si vybral pre sídlo svojho podniku práve našu obec, aký sortiment výrobkov ponúka a aké zámery má v tejto oblasti do budúcnosti.

„Mojim hlavným predmetom podnikania je výroba zdravých mliečnych výrobkov z kravského a ovčieho mlieka. Svoju činnosť vykonávam v Sáse preto, lebo tu žijem, mám tu svoju rodinu a chcem tu prežiť i svoj ďalší život. V neposlednom rade chcem zvýšiť ponuku služieb v našej obci a zviditeľniť ju v regióne i mimo neho. Pre tento druh podnikania som sa rozhodol z dôvodu tradície mliekarenstva v našej rodine, v ktorej sa slovo mlieko určite opakovalo častejšie než tomu bolo v iných rodinách. Mój otec MVDr. Ján Selecký zasvätil celý život mliekarenstvu, syrárstvu a bryndziarstvu na Slovensku, čo je zdokumentované aj vo viacerých knihách a odborných článkoch o slovenských syroch a slovenskej bryndzi. Svoju poslednú knihu vydal v svojich 82 rokoch, asi pol roka pred smrťou, takže bol aktívny do konca svojho života. Bol to výnimočný človek a zanieteny mliekar, ktorý sa snažil zanechať odkaz pre nasledovné generácie v podobe odbornej literatúry. Ja v tomto jeho zámere uchovať dobré slovenské výrobky chcem pokračovať aj praktickou výrobou a nadviazať na dedičstvo, ktoré mi zanechal v podobe receptov, skúseností, rád, patentov a celého jedinečného mliekarenského archívu. Už teraz vyrábam slovenské výrobky z bio mlieka, a to syry, nite, uzlíky, parené syry, nátierky, nakladané syry, tvaroh, maslo, kyslomliečne výrobky, jogurty a tiež syry a bryndzu z ovčieho mlieka, ktoré sú súčasťou zdravej výživy a mali by byť nenahraditeľné v jedálni každého človeka. Mlieko, z ktorého vyrábam mliečne výrobky má certifikát kvality v podobe BIO certifikátu, čo nie je samozrejmosťou u každého výrobcu mliečnych výrobkov. Pretože to nebude veľkovýroba, ale výroba v menšom množstve, chcem, aby moje produkty pripomínali zdravé domáce potraviny, ktoré sa chuťou a kvalitou vyrovnajú najšpičkovejším výrobkom v tejto oblasti a boli zároveň za primeranú cenu dostupné pre všetky kategórie zákazníkov. Výrobky predávam vo svojej predajni na Školskej ulici č. 148 v Sáse, pojazdnej predajni a nejakú časť dávam aj do obchodnej siete. Svoje výrobky propagujem cez internetové portály a informačné tabule, ale hlavne dúfam v dobrú reklamu mojich zákazníkov, teda si prajem, aby reklama a chýr o mojich výrobkoch sa šírila ústnym podaním od mojich spokojných zákazníkov, ktorí sa budú s radosťou ku mne vracat'. Veď heslo dobrého výrobcu a obchodníka by malo byť: „Náš zákazník-naša radosť“.

Martuška Cúttová ml. na propagačnej fotografii novej minimliekarene. Foto: Jana Cúttová (2015)

Mojim veľkým plánom do budúcnosti je zachovať a zviditeľniť dedičstvo mliekarenského archívu v podobe zriadenia pamätnej izby venovanej pamiatke môjho otca MVDr. Jána Seleckého. Mám záujem o zachovanie archívu mliekarstva na Slovensku, chcem usporadúvať podujatia zamerané na školenie nádejných výrobcov mliečnych výrobkov spojené s odbornými prednáškami

a ukázkami v areáli mliekarene súčasťou odborníkov v oblasti mliekarstva, spojených s propagáciou kníh a odbornej literatúry môjho otca.

Podnikanie, ktorému sa venujem, má mať stúpajúcu tendenciu a dúfam, že sa mi podľa mojich plánov podarí rozširovať a vylepšovať sortiment podľa nápadov a návrhov mňa a môjho pracovného tímu, ale aj zákazníkov, ktorí sú prvoradí a pre každého podnikateľa tí najdôležitejší. Mój podnikateľský nápad chcem vylepšovať a spetrovať v praxi aj rôznymi podujatiami spojenými s ochutnávkami syrov a moju spoluprácu rozšíriť aj s inými výrobcami napríklad o prezentáciu kvalitných slovenských vín spojenú s ochutnávkou syrov, prezentáciu domáceho pečiva, syrových a tvarohových nátierok, šalátov, nakladaných syrov, domácej tvarohovej štrúdle, a to všetko podľa receptov z vlastnej kuchyne.

Chcem sa záverom poďakovať ľuďom, ktorí ma v mojom podnikaní podporujú a ich odborné rady sú pre mňa veľmi dôležité a potrebné - pánovi Ing. Karolovi Herianovi, CSc., odborníkovi na mliečnu výživu a výrobu syrov a pracovníckam Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy vo Zvolene MVDr. Anne Stankovej a MVDr. Nine Juhaščíkovej.

Verím, že sa mi podarí moje plány splniť. Určite urobím všetko preto, aby som po bilancovaní mojej práce o pár rokov mohol byť spokojný s výsledkami, ktoré som dosiahol a hlavne aby boli spokojní ľudia, ktorí si odo mňa budú kupovať kvalitné a chutné slovenské mliečne výrobky.“

Stanislav SELECKÝ

Ponuka produktov minimliekarene. Zdroj: Stanislav SELECKÝ

Každý deň registrujeme nové informácie o migračnej vlne v Európe. Zdanlivo vzdialený problém sa však dotýka každého z nás. Vnímame veľké ľudské tragédie, ktoré niekoho zasiahnu priamo do srdca, inému sú úplne ľahostajné. Niektorí akceptujú prijatie migrantov európskymi štátmi, iní by ich radšej poslali tam, odkiaľ prišli. Diskusia sa vyvíja nielen u nás na Slovensku, ale aj v iných krajinách. Nedávno prebehli dôležité rokovania predstaviteľov vlád na európskej úrovni. Spýtali sme sa, čo si o utečeneckej kríze myslí politológ, vysokoškolský pedagóg, občiansky aktivista poslanec Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici a expert strany Sloboda a solidarita pre zahraničnú politiku a politický systém doc. PhDr. Martin Klus, PhD., MBA.

Kde možno hľadať príčiny migračnej krízy?

Dôvody sú v podstate dva. Ten prvý je, že ľudia utekajú pred vojnou a prenasledovaním, okrem iného aj doslova brutálnym prenasledovaním Islamským štátom. Vo viacerých krajinách došlo k masívnej migrácii pri pokuse o prechod k demokracii. Na pohraničí Iraku a Sýrie vzniklo mocenské vákuum, a to umožnilo vznik Islamského štátu. Brutalita tohto hnutia prekračuje predstavivosť bežného Európana, Islamský štát je totiž najväčšia civilizačná hrozba od konca druhej svetovej vojny. Druhým dôvodom masovej migrácie je prirodzená snaha ľudí o lepší život, keď doma neexistujú vyhliadky na zlepšenie a ľudia, niekedy celé generácie, žijú v extrémne zlých životných podmienkach. Táto snaha vymaniť sa z chudoby je pochopiteľná, avšak aj migranti musia pochopiť, že Európska únia nie je povinná poskytnúť lepší život všetkým, ktorí majú o to záujem. Lebo o lepší život majú záujem stovky miliónov ľudí na všetkých kontinentoch a každému triezvo uvažujúcemu Európanovi musí byť zrejmé, že prijať všetkých, ktorí o to požiadajú, je nad možnosti Únie

Aké sú možné riešenia?

Pri hľadaní riešenia migračnej krízy je potrebné zohľadniť niekoľko faktorov. V prvom rade musí byť zohľadnená vôľa občanov. Je veľmi nebezpečné povedať, že referendum, akým bolo to v Gabčíkove, neplatí, lebo občania neboli dobre informovaní. Rovnako nebezpečné je dlhodobo ignorovať vôľu občanov členských krajín Únie. Musia byť tiež dodržané platné pravidlá, najmä Schengenská zmluva a Dublinský dohovor. Ak sa ukáže, že na riešenie krízy potrebujeme nové pravidlá, treba ich prijať. Ale kým sa nezmenia tie súčasné, musia byť dodržiavané. Musia byť dodržané aj medzinárodné záväzky, ku ktorým sa Únia alebo jej členské štáty zaviazali, medzi nimi najmä právo na azyl.

...nejaký konkrétny návrh?

Podľa môjho názoru jediné východisko z krízy je urýchlené predstavenie ucelených riešení zo strany Európskej únie, ktoré by malo vychádzať zo štyroch základných bodov: Prvým bodom je to, že v súčinnosti s americkou, ruskou, ale aj tureckou diplomaciou, by Únia mala vyvinúť maximálne úsilie na stabilizovanie situácie v Sýrii, Iraku a Líbyi, a to tak, aby domácemu obyvateľstvu pominuli dôvody na útek z krajiny. Druhým bodom je okamžité zriadenie dvoch až troch centrálnych

utečeneckých táborov pod finančnou a právnou gesciou EÚ. Jeden by mal byť na území severnej Afriky a druhý na Balkáne, resp. Turecku kde budú sústredení všetci noví žiadatelia o azyl. Tretí bod pozostáva z toho, že s aktívnym zapojením európskych síl a financií je potrebné okamžite začať dôsledne chrániť vonkajšiu hranicu Únie, obzvlášť vonkajšiu hranicu Schengenského priestoru. Len tak sa dá predísť zlyhaniam viditeľným v Taliansku, Grécku, či Maďarsku. Pod posledný štvrtý bod spadá presun všetkých osôb, ktoré sa na území Únie nachádzajú ilegálne (takže nie tých, ktorí už o azyl požiadali), do centrálnych utečeneckých táborov. Tam môžu požiadať o azyl alebo môžu tábor opustiť a vrátiť sa do svojej krajiny, alebo takej, ktorá ich prijme. Teším sa, že niektoré z týchto mojich návrhov si už naša diplomacia zobrala za svoje a začína ich v Bruseli aktívne presadzovať. Ak by tak urobila už v máji, keď som ich predstavil v rámci politickej strany, kde aktuálne pôsobím prvý krát a stotožnili by sa s tým aj skostnatené bruselské orgány, tak by sme dnes nemuseli čeliť ľudským katastrofám, zatvoreným hraniciam, ale aj zneužívaniu tejto témy na politické účely. Snáď sa z toho dokážeme do budúcnosti poučiť. utečeneckých táborov pod finančnou a právnou gesciou EÚ. Jeden by mal byť na území severnej Afriky a druhý na Balkáne, resp. Turecku kde budú sústredení všetci noví žiadatelia o azyl.

Vyplynulo mi, že váš prezentovaný názor nie je v súlade s postojom Európskej únie, ktorá chce rozhodovať o veciach týkajúcich sa utečencov centrálnie...

Veru nie je. Podľa mňa musí byť zachovaný princíp subsidiarity a autonómne rozhodovanie domácich štátnych autorít vo veciach poskytovania azylu, pracovných povolení a povolení k pobytu. Snahy za každú cenu centralizovať túto problematiku zo strany európskych inštitúcií možno považovať za nebezpečnú.

Ako vnímate mimoriadne zasadnutie ministrov vnútra členských krajín Európskej únie zamerané na riešenie utečeneckej krízy, ktoré sa uskutočnilo dňa 14.septembra 2015?

Toto stretnutie jednoznačne ukázalo, že viaceré krajiny Únie sa stotožňujú s názorom, ktorý verejne presadzujem od začiatku súčasnej utečeneckej krízy. Povinné kvóty nie sú riešením problému. Naopak, situáciu len zhoršia, lebo sú výzvou pre prevádzáčov posielat' do Európy ďalších a ďalších ľudí. Navyše solidaritu nemožno vynucovať a vyhlásenia, ktoré dokonca hovoria o trestaní za takýto názor, nemajú v modernej Európe čo hľadať.

Rozprával sa **JUDr. Peter NEMEC**

Sásanské informačné novinky

Informačný dvojmesačník obce Sása

Vydáva Obecný úrad Sása, Námestie SNP 329/1, 962 62 Sása

Redakčná rada

Predseda: **JUDr. Peter Nemeč**

Členovia: **Anna Hybská, Bc. Alžbeta Kučerová, Radoslav Jerguš, Bc. Daša Makanová, Ing. Dušan Mozola**

Jazyková a grafická úprava: **JUDr. Peter Nemeč**. Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Predseda redakčnej rady si vyhradzuje právo úpravy rukopisov.